

Sygn. akt I C 1134 / 11

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 grudnia 2013 r.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: **SSO Krzysztof Rudnicki**

Protokolant: **Małgorzata Wąchala**

po rozpoznaniu w dniu 10.12.2013 r.

we Wrocławiu

na rozprawie

sprawy z powództwa **P. W.**

przeciwko **(...) sp. z o.o. we W.**

o uznanie umowy za bezskuteczną

I. uznaje za bezskuteczną w stosunku do powoda P. W. umowę sprzedaży nieruchomości gruntowej położonej w S., gmina L., składającej się z działek nr (...), obręb S., objętej księgą wieczystą nr (...) prowadzoną przez Sąd Rejonowy w Lubinie, zawartą dnia 09.02.2011 r. pomiędzy (...) sp. z o.o. we W. jako sprzedającym a (...) sp. z o.o. we W. jako kupującym przed notariuszem S. S. we W., nr rep. A (...), w celu zaspokojenia wierzytelności powoda P. W. w stosunku do dłużnika (...) sp. z o.o. we W. z tytułu umowy pożyczki w kwocie 364 000 zł wraz z odsetkami umownymi w wysokości 1, 66 % miesięcznie, poczynając od dnia 18.02.2010 r., i kosztami nadania klauzuli wykonalności, zawartej dnia 17.02.2010 r. w formie aktu notarialnego sporządzonego przez notariusza K. K. we W., nr rep. A (...), zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Śródmieścia z dnia 20.06.2011 r., VIII Co 1252/11;

II. zasądza od pozwanego na rzecz powoda **33 117 zł** kosztów procesu;

III. nakazuje pozwanemu uiścić na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego we Wrocławiu **2 173, 80 zł** brakujących kosztów sądowych, zaliczając uiszczoną przez pozwanego a niewykorzystaną zaliczkę w kwocie 1 000 zł na poczet nieopłaconych kosztów sądowych.

UZASADNIENIE

Powód P. W. – po sprecyzowaniu żądania pozwu pismem z dnia 15.02.2012 r. (k. 119) – wystąpił przeciwko (...) sp. z o.o. we W. o uznanie wobec niego za bezskuteczną umowy z dnia 09.02.2011 r. zawartej przed notariuszem S. S. we W., nr rep. A (...), na mocy której (...) sp. z o.o. we W. sprzedała pozwaney (...) sp. z o.o. we W. nieruchomość gruntową o pow. 0, 7575 ha położoną w S., gmina L., objętą księgą wieczystą nr (...), w celu zaspokojenia wierzytelności pieniężnej w kwocie 364 000 zł wraz z odsetkami umownymi w wysokości 1, 66 % miesięcznie od dnia 18.02.2010 r., kosztami postępowania i kosztami nadania klauzuli wykonalności, wynikającej z umowy pożyczki zawartej dnia 17.02.2010 r. przed notariuszem K. K. we W., w formie aktu notarialnego, nr rep. A (...), któremu Sąd Rejonowy dla Wrocławia –

Śródmieścia postanowieniem z dnia 20.06.2011 r., VIII Co 1252/11, nadał klauzulę wykonalności, a także o zasądzenie od pozwanego kosztów procesu.

Powód podał, że dnia 17.02.2010 r. zawarł z (...) sp. z o.o. we W. umowę pożyczki na kwotę 364 000 zł wraz z odsetkami w wysokości 1, 66 % miesięcznie. Pożyczkobiorca zobowiązał się do zwrotu pożyczki do dnia 17.08.2010 r. i do tego obowiązku poddał się egzekucji w trybie art. 777 § 1 pkt 4 kpc, Nadto pożyczkobiorca zobowiązał się do ustanowienia na rzecz powoda hipoteki umownej zwykłej na nieruchomości położonej w S.. (...) sp. z o.o. nie zwrócił pożyczki i nie ustanowił hipoteki. Powód nie podejmował egzekucji, będąc w przekonaniu skutecznego zabezpieczenia. Przedłużanie terminu skutkowało jednakże wystąpieniem do sądu o nadanie aktowi notarialnemu klauzuli wykonalności, a potem wszczęciem egzekucji. Już obecnie można stwierdzić, że egzekucja nie zaspokoi powoda. Dłużnik powoda (...) sp. z o.o. wyzbył się całości swojego majątku przenosząc jego najistotniejszą część w postaci nieruchomości położonej w S.. Umowa sprzedaży tej nieruchomości została zawarta w dniu 09.02.2011 r. Już w momencie sprzedaży ubyło w stosunku do stanu z dnia pożyczki 5 działek, a powierzchnia nieruchomości zmniejszyła się z 1, 0413 ha do 0, 7575 ha. Sprzedaż działek z wybudowanymi i budowanymi domkami jednorodzinnymi postępuje, a prowadzi ją pozwana. Pod adresem aktualnej siedziby (...) sp. z o.o. nikt ze spółki nie urzęduje. Był to zarazem do 29.08.2011 r. adres pozwanego. Dłużnika powoda łączy z pozwaną osoba udziałowca obu spółek i zarazem prezesa ich obu K. Ś., który był współnikiem zaciągającej pożyczkę spółki z udziałem 50/100 i w takim samym stosunku jest udziałowcem pozwanego. Nadto jest prezesem i jedynym członkiem zarządu dłużnika oraz był do dnia 30.08.2011 r. członkiem dwuosobowego zarządu pozwanego. W momencie zawierania umowy sprzedaży nieruchomości K. Ś. był jedynym członkiem zarządu (...) sp. z o.o., jak i równocześnie jednym z dwóch członków zarządu nabywającej nieruchomości spółki z o.o. w organizacji (...) we W. zarejestrowanej 17.03.2011 r. K. Ś. występował zatem jako organ spółek kapitałowych po obu stronach umowy. Przedstawione fakty i okoliczności wskazują, iż dłużnik powoda (...) sp. z o.o. wyzbywając się całego swojego majątku, nie ustanawiając zgodnie z umową hipoteki i niespełniając zobowiązania wobec powoda działał z jego pokrzywdzeniem. Celem umowy sprzedaży było w zasadzie jedynie pokrzywdzenie wierzyciela, któremu w ten sposób zatajowano skuteczną egzekucję z aktu notarialnego. Nie ma również wątpliwości, iż w tylko tym celu powołano nową spółkę z o.o. pozwaną w sprawie. To, że po stronie pozwanej istniała pełna świadomość działania z pokrzywdzeniem wierzyciela, wynika z tożsamości organów obu osób prawnych. Faktycznie pozwana kontynuuje działalność dłużnika. Obie spółki miały ten sam adres (siedzibę) i realizowały i realizują tę samą inwestycję na którą zaciągnięto u powoda pożyczkę.

Zasadne jest zatem przyjęcie, iż zachodzi domniemanie z art. 527 § 4 kc oraz warunki określone w art. 527 § 1 kc.

W odpowiedzi na pozew pozwany (...) sp. z o.o. wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda kosztów procesu.

Pozwany zarzucił, iż powód nie dowiódł, by przysługiwało mu roszczenie dochodzone pozwem.

Podniósł, że podstawową przesłanką skuteczności skargi pauliańskiej jest dokonanie czynności z pokrzywdzeniem wierzyciela.

Zarzucił, że powód nie dowiódł, by dłużnik stał się niewypłacalny lub niewypłacalny w większym stopniu wskutek skarżonej czynności.

Wskazał, że konieczne jest istnienie związku przyczynowego między czynnością zaskarżaną, niewypłacalnością i w konsekwencji pokrzywdzeniem wierzyciela. Czynność ta ma być zatem przyczyną, a niewypłacalność jej skutkiem. W konsekwencji nie jest możliwe zaskarżenie czynności ekwiwalentnej, jeżeli ekwiwalent świadczenia dłużnika znajduje się z w jego majątku lub został przeznaczony na zaspokojenie wierzycieli. Pozwany nabył od (...) sp. z o.o. nieruchomość w S., która obciążona była hipotekami na rzecz wierzycieli E. W. (hipoteka na kwotę 109 000 zł) oraz Ł. W. (hipoteka na kwotę 130 000 zł). W dniu zawarcia umowy wskazani wierzyciele wyrazili zgodę na wykreślenie hipotek po tym, jak ich wierzytelności zostały zaspokojone przez dłużnika, m.in. z kwoty otrzymanej ze sprzedaży. Wierzyciel nie jest pokrzywdzony w sytuacji, gdy dłużnik zaspokaja także inne wierzytelności, wobec których wierzyciel nie korzysta z pierwszeństwa. Zatem nie każda czynność prawna powodująca zmniejszenie majątku dłużnika może

być uznana za krzywdzącą wierzycieli. Nie będzie miała takiego charakteru, gdy dłużnik za swoje świadczenie uzyskał następnie ekwiwalent, który posłużył do zaspokojenia wierzycieli. Pozwany odwołał się do stanowiska SN zawartego w wyroku z dnia 31.01.2007 r., II CSK 384/2006, wskazującego, iż nie można uznać, że dłużnik stał się niewypłacalny w większym stopniu, jeżeli niezależnie od tego, czy dokonał określonej czynności rozporządzającej składnikiem należącym do jego majątku czy też nie, wierzyciel i tak nie może uzyskać zaspokojenia swojej wierzytelności.

Pozwany zarzucił, że powód nie dowiódł wystąpienia przesłanki subiektywnej w postaci świadomości pokrzywdzenia po stronie pozwanego. Świadomość osoby trzeciej polega na tym, że w momencie dokonywania czynności prawnej zdawała sobie sprawę (lub przy zachowaniu należytej staranności mogła zdawać sobie sprawę), iż może uniemożliwić zaspokojenie należności wierzyciela. Pozwany podniósł, iż K. Ś. zataił fakt bycia dłużnikiem innych osób przez (...) sp. z o.o. poza wymienionymi w akcie sprzedaży z dnia 09.02.2011 r. Sprzedaż nieruchomości miała być sposobem pozyskania przez (...) sp. z o.o. środków na spłatę wierzycieli hipotecznych. W przypadku wiedzy o innych wierzycielach drugi wspólnik – M. B. nie zdecydowałby się na zakup nieruchomości. Do złożenia oświadczenia woli przez pozwanego wymagane było w przypadku zarządu wieloosobowego działanie dwóch członków zarządu łącznie. Przy czynności, jak i później, dłużnik nie informował o istnieniu wierzytelności powoda. M. B. nie łączył z K. Ś. jakiegokolwiek stosunek bliskości, który uzasadnia przyjęcie, że był on w posiadaniu informacji o sytuacji majątkowej drugiego wspólnika. M. B. sam znalazł się w gronie osób poszkodowanych działalnością K. Ś., od którego dochodzi aktualnie zapłat kwot pieniężnych. K. Ś. okazał się osobą nieuczciwą, wobec której toczą się sprawy karne. Był nieuczciwym i nierzetelnym kontrahentem, który nadużył zaufania wielu osób, z którymi utrzymywał kontakty handlowe.

Sąd ustalił w sprawie następujący stan faktyczny.

Powód P. W. zajmuje się wynajmowaniem maszyn budowlanych. Na targach budowlanych poznał K. Ś., wspólnika (...) sp. z o.o. we W., który przedstawił mu inwestycję realizowaną przez tę spółkę w S., gmina L., polegającą na budowie osiedla domków jednorodzinnych. K. Ś. przedstawił inwestycję w sposób wskazujący na jej duży rozmiar i jakość. Potrzebował środków na prowadzenie inwestycji. Powód zdecydował się zainwestować środki pieniężne w realizację tego przedsięwzięcia. Widział projekty, pozwolenia, a także był na miejscu. Budowa była już rozpoczęta, były wylane fundamenty.

Uzgodnił z K. Ś., iż zostanie zawarta umowa pożyczki, na podstawie której powód miał przekazać spółce (...) 364 000 zł.

Przed podpisaniem umowy powód poznał A. S..

/ dowód: zeznania powoda P. W. – e-protokół z dnia 10.12.2013 r., 00.01.42-00.13.34 /

W dniu 17.02.2010 r. P. W. oraz (...) sp. z o.o. we W. ((...)), w imieniu której działał A. S. jako prezes zarządu, zawarli przed notariuszem K. K. umowę pożyczki.

Powód udzielił (...) pożyczki w kwocie 364 000 zł wraz z odsetkami w wysokości 1, 66 % miesięcznie.

Pożyczkobiorca wskazał, iż jest właścicielem nieruchomości położonej w S., gmina L., objętej KW nr (...), składającej się z działek o nrach (...) na której prowadzona jest inwestycja polegająca na budowie osiedla 18 domów jednorodzinnych.

Pożyczkobiorca zobowiązał się do zwrotu pożyczki do dnia 17.08.2010 r., ustanowienia na rzecz powoda hipoteki umownej zwykłej w kwocie 364 000 zł na zabezpieczenie spłaty pożyczki oraz poddał się egzekucji na mocy art. 777 § 1 pkt 4 kpc.

/ dowód: akt notarialny nr rep. A (...) – k. 12, 14 /

(...) sp. z o.o. byli:

- K. Ś. – 50 udziałów o wartości nominalnej 800 zł każdy,

- A. S. – 50 udziałów o wartości nominalnej 800 zł każdy.

Zarząd spółki był jednoosobowy, w jego skład wchodził A. S..

Przedmiot działalności spółki obejmował m.in.:

- realizację projektów budowlanych związanych ze wznoszeniem budynku,

- roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków mieszkalnych i niemieszkalnych,

- kupno i sprzedaż nieruchomości na własny rachunek,

- wynajem i zarządzanie nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi.

Wpis A. S. jako prezesa zarządu został wykreślony w dniu 22.12.2010 r. Tego dnia do Krajowego Rejestru Sądowego został wpisany w tym charakterze K. Ś..

/ dowód: odpis z KRS nr (...) – k. 33-35, 38-39 /

Powód przekazał pożyczkobiorcy uzgodnioną kwotę udzielonej pożyczki.

/ dowód: potwierdzenia przelewów – k. 17-18 /

Spółka (...) była właścicielem nieruchomości położonej w S., gmina L. – działki gruntu nr (...) o pow. 1, 0413 ha, objętej KW nr (...).

Nieruchomość została podzielona na działki o nrach od (...) do (...). Następnie wydzielane były działki:

- nr (...) o pow. 0, 0534 ha,

- nr (...) o pow. 0, 0495 ha,

- nr (...) o pow. 0, 0587 ha,

- nr (...),

- nr (...),

wobec czego obszar zmniejszył się do 0, 9876 ha, następnie do 0, 8797 ha, wreszcie do 0, 7575 ha.

/ dowód: odpisy KW nr (...) – k. 20-32 /

Zabezpieczenie hipoteczne wierzytelności powoda o zwrot pożyczki nie zostało ustanowione.

/ dowód: odpisy KW nr (...); zeznania powoda P. W. /

Powód widział postępy w realizacji robót budowlanych na nieruchomości w S.. Także informacje na ten temat przekazywali mu znajomi.

Kiedy nadszedł termin spłaty pożyczki, powód kontaktował się z K. Ś. telefonicznie. Nie wysyłał wezwania do zapłaty. Później kontakt był utrudniony, K. Ś. miał wyłączony telefon.

/ dowód: zeznania powoda P. W. /

(...) sp. z o.o. we W. z tytułu umów pożyczki była E. W.. Pożyczka była zabezpieczona hipoteką na nieruchomości położonej w S.. Została spłacona do kwoty 25 000 zł. W celu rozliczenia pozostałej należności spółka przeniosła na E. W. jedną z działek o wartości 110 000 zł z rozpoczętą budową domu.

/ dowód: zeznania świadka E. W. – k. 104-105 /

W dniu 17.12.2010 r. (...) sp. z o.o. we W. i Ł. W. zawarli przedwstępną umowę sprzedaży nieruchomości położonej w S., gmina L..

Ł. W. udzielił spółce pożyczki w kwocie 130 000 zł.

Umową z dnia 09.02.2011 r., nr rep. A (...), zawartą przed notariuszem S. S., K. Ś. działający w imieniu i na rzecz (...) sp. z o.o. oraz Ł. W. rozwiązali umowę przedwstępną z dnia 17.12.2010 r., Ł. W. potwierdził zwrot na jego rzecz 130 000 zł oraz wyraził zgodę na wykreślenie hipoteki z KW nr (...).

/ dowód: akt notarialny nr rep. A (...) – k. 80-81; zeznania świadka Ł. W. – k.

121 /

Dnia 09.02.2011 r. przed notariuszem S. K. Ś. działający w imieniu i na rzecz sprzedającego – (...) sp. z o.o. we W. ((...)) jako prezes zarządu uprawniony do samodzielnej reprezentacji oraz K. Ś. i M. B. działający w imieniu i na rzecz kupującego – (...) sp. z o.o. w organizacji we W. ((...)) zawarli umowę sprzedaży, nr rep. A (...), nieruchomości położonej w S., gmina L., składającej się z działek o nrach (...) o łącznej pow. o, 7575 ha, objętej KW nr (...), za cenę 120 000 zł.

Sprzedający wskazał, że wierzyciele E. W. i Ł. W. wyrazili zgodę na wykreślenie hipotek umownych zwykłych w kwotach 109 000 zł i 25 000 zł oraz 130 000 zł.

/ dowód: akt notarialny z dnia 09.02.2011 r., nr rep. A (...) – k. 60-67 /

Na skutek wniosku powoda złożonego dnia 29.04.2011 r., postanowieniem z dnia 20.06.2011 r., VIII Co 1252/11, Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Śródmieścia nadał klauzulę wykonalności aktowi notarialnemu z dnia 17.02.2010 r., nr rep. A (...), do kwoty 364 000 zł wraz z odsetkami umownymi w wysokości 1, 66 % miesięcznie od dnia 18.02.2010 r. do dnia zapłaty.

/ dowód: odpis postanowienia z dnia 20.06.2011 r. – k. 13; kopia wniosku wraz z dowodem

nadania – k. 15-16 /

W dniu 17.08.2011 r. powód wystąpił z wnioskiem o wszczęcie egzekucji do Komornika Sądowego M. K.. Powód zlecił komornikowi poszukiwanie majątku dłużnika.

Pismem z dnia 18.08.2011 r. komornik zawiadomił strony o wszczęciu postępowania egzekucyjnego w sprawie KM 4596/11.

Dnia 02.09.2011 r. Komornik ustalił, iż pod adresem (...), znajdowało się biuro rachunkowe, nie funkcjonuje od dłuższego czasu, nie ustalono nowego adresu dłużnika, prezes zarządu dłużnika K. Ś. nie odbiera telefonu lub jest on wyłączony.

Komornik uzyskał informację od Naczelnika US W., iż (...) sp. z o.o. złożyła ostatnie deklaracje CIT-8 za 2010 i VAT-7 za 03.2011.

/ dowód: zawiadomienie z dnia 18.08.2011 r. – k. 19; akta sprawy KM 4596/11 /

Pozwana spółka (...) została utworzona na mocy umowy spółki z dnia 09.02.2011 r., nr rep. A (...), zawartej przed notariuszem S. S. we W..

Kapitał zakładowy spółki wynosił 120 000 zł.

Adres spółki został oznaczony jako (...). Zmiana adresu została ujawniona w KRS dnia 29.08.2011 r.

Wspólnikami spółki byli:

- M. B. – 50 udziałów o łącznej wartości nominanej 60 000 zł,
- K. Ś. – 50 udziałów o łącznej wartości nominalnej 60 000 zł.

Członkami zarządu byli M. B. i K. Ś..

Przedmiot działalności spółki obejmuje:

- realizację projektów budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków,
- roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków mieszkalnych i niemieszkalnych,
- kupno i sprzedaż nieruchomości na własny rachunek,
- wynajem i zarządzanie nieruchomościami własnym i dzierżawionymi.

Spółka została wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego nr (...) w dniu 17.03.2011 r.

W dniu 30.08.2011 r. K. Ś. został wykreślony z Krajowego Rejestru Sądowego jako wspólnik i członek zarządu.

/ dowód: odpis KRS nr (...) – k. 36-37 /

W dniu 09.05.2012 r. zgromadzenie wspólników (...) sp. z o.o. odwołało M. B. z funkcji członka zarządu i powołało w jego miejsce P. B..

W dniu 24.05.2012 r. wpisy M. B. jako wspólnika i członka zarządu (...) sp. z o.o. zostały wykreślone z Krajowego Rejestru Sądowego. Jako wspólnik oraz członek zarządu został wpisany P. B..

/ dowód: protokół zgromadzenia z dnia 09.05.2012 r. – k. 167-168; odpis KRS nr (...) – k. 348-

351 /

Nakazem zapłaty z dnia 13.10.2011 r., VI Nc 1688/11, referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym dla Wrocławia – Krzyków nakazał K. Ś., aby zapłacił na rzecz M. B. 29 000 zł wraz z odsetkami i kosztami procesu jako świadczenie z tytułu zwrotu pożyczki.

/ dowód: kopia pozwu – k. 68-69; odpis nakazu zapłaty – k. 70 /

W wyniku postępowania egzekucyjnego powód nie uzyskał żadnego zaspokojenia egzekwowanego roszczenia.

/ dowód: zeznania powoda P. W. /

Wartość nieruchomości położonej w S., gmina L., objętej KW nr (...) według stanu na dzień 09.02.2011 r. wynosi:

- działki nr (...) o pow. 508 m² zabudowanej budynkiem mieszkalnym w trakcie realizacji – 75 551 zł,
- działki nr (...) o pow. 600 m² zabudowanej budynkiem mieszkalnym w trakcie realizacji – 49 512 zł,

- działki nr (...) o pow. 572 m² zabudowanej budynkiem mieszkalnym w trakcie realizacji – 48 690 zł,
tj. łącznie 173 573 zł,

- działki nr (...) o pow. 519 m² – 16 655 zł,

- działki nr (...) o pow. 506 m² – 16 238 zł,

- działki nr (...) o pow. 499 m² – 16 013 zł,

- działki nr (...) o pow. 494 m² – 15 582 zł,

- działki nr (...) o pow. 491 m² – 15 756 zł,

- działki nr (...) o pow. 495 m² – 15 885 zł,

- działki nr (...) o pow. 509 m² – 16 334 zł,

- działki nr (...) o pow. 598 m² – 19 190 zł,

- działki nr (...) o pow. 720 m² – 23 105 zł,

- działki nr (...) o pow. 1 064 m² – 37 698 zł,

tj. łącznie 192 726 zł.

/ dowód: opinia biegłego z zakresu szacowania nieruchomości E. M. wraz z

załącznikami – k. 203-322, 383-395 /

Sąd zważył, co następuje.

Powództwo zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 527 § 1 kc, gdy skutek czynności prawnej dłużnika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli osoba trzecia uzyskała korzyść majątkową, każdy z wierzycieli może żądać uznania tej czynności za bezskuteczną w stosunku do niego, jeżeli dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli, a osoba trzecia o tym wiedziała lub przy zachowaniu należytej staranności mogła się dowiedzieć.

Art. 527 § 2 kc wskazuje, że czynność prawna dłużnika jest dokonana z pokrzywdzeniem wierzycieli, jeżeli skutek tej czynności dłużnik stał się niewypłacalny albo stał się niewypłacalny w wyższym stopniu, niż był przed dokonaniem czynności.

Z kolei według art. 527 § 3 kc, jeżeli skutek czynności prawnej dłużnika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli uzyskała korzyść majątkową osoba będąca w bliskim z nim stosunku, domniemywa się, że osoba ta wiedziała, iż dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli.

Przedmiotem zaskarżenia jest czynność prawna dłużnika powoda (...) sp. z o.o. w postaci sprzedaży nieruchomości na rzecz pozwanego (...) sp. z o.o. dokonana umową z dnia 09.02.2011 r., nr rep. A (...).

Powód podniósł, że czynność ta naruszenia jego interes wierzyciela, albowiem dłużnicza spółka wyzbyła się jedyne go składnika swojego majątku.

Decydujące znaczenie dla rozstrzygnięcia o zasadności roszczenia pauliańskiego ma zakwalifikowanie czynności dłużnika jako zdziałanej w warunkach art. 527 kc, tj. z pokrywdzeniem wierzyciela oraz w warunkach świadomości tego pokrywdzenia po stronie kontrahenta dłużnika.

W pierwszej kolejności należy zatem rozważyć, czy wyzbycie się przez (...) sp. z o.o. na rzecz pozwanego własności nieruchomości położonej w S. prowadziło do niewypłacalności tej spółki jako dłużnika powoda, czyli spowodowało niemożność lub ograniczenie zaspokojenia wierzytelności przysługującej powodowi.

Jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 18.04.2012 r., V CSK 183/11, dłużnikiem niewypłacalnym w rozumieniu art. 527 § 2 kc jest ten, w którego majątku – na skutek czynności polegającej na przesunięciu składników majątkowych, powodującej uszczuplenie przyszłej masy – brak składników majątkowych, z których można przeprowadzić egzekucję; decydujące znaczenie ma realna szansa (możliwość) zaspokojenia wierzyciela. Z kolei w wyroku z dnia 18.11.2001 r., IV CKN 525/00, Biul. SN 2002/5/11, Sąd Najwyższy wskazał, że pokrywdzenie w rozumieniu art. 527 § 2 kc powstaje na skutek takiego stanu faktycznego majątku dłużnika, który powoduje niemożność, utrudnienie lub odwleczenie zaspokojenia wierzyciela. Wystarczy, że w następstwie czynności dłużnika doszło do pogłębienia niewypłacalności, rozumianego jako pomniejszenie substancji majątku, ograniczenie wypłacalności, dalsze odwleczenie i zmniejszenie szans na zaspokojenie wierzyciela (podobnie z dnia 18.09.1998 r., III CKN 612/97, OSN 1999/3/56).

Pokrzywdzenie wierzyciela należy oceniać według chwili wystąpienia z żądaniem uznania czynności za bezskuteczną wobec wierzyciela (wyroki SN z dnia 18.04.2012 r., V CSK 183/11, z dnia 16.12.2011 r., V CSK 35/11, z dnia 06.10.2011 r., V CSK 493/10, z dnia 27.02.2009 r., V CSK 309/08, z dnia 29.06.2004 r., II CK 367/03, z dnia 22.03.2001 r., V CKN 280/00), zatem miarodajny będzie stan z chwili wniesienia pozwu, tj. z dnia 20.09.2011 r.

Na podstawie wyników czynności przeprowadzonych przez Komornika Sądowego M. K. w sprawie KM 4596/11 należy stwierdzić, że dłużnicza spółka (...) zaprzestała aktywności gospodarczej. Komornik podjął czynności pod adresem ujawnionym w KRS i ustalił, że nie ma tam już biura spółki. Ustalił, że prezes zarządu K. Ś. jest nieuchwytny. Z kolei z informacji Naczelnika właściwego miejscowo Urzędu Skarbowego wynika, że ostatnia deklaracja VAT-7 została złożona za m-c 03.2011 r. Zatem w dacie wniesienia pozwu, czyli dnia 20.09.2011 r., postępowanie egzekucyjne było już w istocie bezskuteczne i nie dawało nie tylko pewności, ale nawet prawdopodobieństwa w stopniu wyższym niż znikomy, iż może nastąpić rychle i całkowite zaspokojenie roszczenia powoda. Spółka (...) nie posiadała już składników majątkowych, które mogłyby zostać wykorzystane na potrzeby zaspokojenia powoda. Osłą jej działalności była inwestycja budowlana w S., która została w istocie przekazana pozwanemu poprzez przeniesienie własności całej nieruchomości wraz z rozpoczętymi budowlami domów.

Należy wobec tego zgodzić się z powodem, iż zbycie nieruchomości położonej w S. stanowiło wyzbycie się majątku w sposób udaremniający zaspokojenie wierzyciela. Dłużnik stał się niewypłacalny, co według art. 527 § 2 kc oznacza dokonanie czynności z pokrywdzeniem wierzyciela. Nie wiadomo, na co zostały przeznaczone środki uzyskane ze sprzedaży nieruchomości w kwocie 120 000 zł, ani nawet, czy w ogóle zostały one przekazane sprzedającemu. Pozwany nie przedstawił dowodu wskazującego na sposób zapłaty ceny sprzedaży określonej w umowie z dnia 09.02.2011 r., tj. nie przedłożył wyciągu z rachunku bankowego ani jakiegokolwiek innego dokumentu stanowiącego potwierdzenie zapłaty. Zajęcie rachunku bankowego dłużnika nie przyniosło rezultatu, czyli środki uzyskane ze sprzedaży nie zostały zachowane w sposób umożliwiający rozliczenie z wierzycielami spółki.

Czynność dłużnika nie powoduje pokrywdzenia wierzycieli, jeżeli dłużnik otrzymał w zamian świadczenie ekwiwalentne, którego przedmiot mógłby zostać wykorzystany na zaspokojenie wierzyciela (wyroki SN z dnia 07.03.2013 r., V CSK 452/12, z dnia 20.10.2011 r., IV CSK 39/11, oraz z dnia 05.03.2008 r., V CSK 471/07). Jednakże w przypadku zbywającego nieruchomości (...) sp. z o.o. taki ekwiwalent w postaci kwoty uzyskanej tytułem ceny sprzedaży jako źródło zaspokojenia powoda jest nieosiągalny.

Powód zeznał, że w wyniku prowadzonego postępowania egzekucyjnego nie uzyskał zaspokojenia przysługującej mu wierzytelności w żadne części. Nie wynika to również ani z akt egzekucyjnych ani z żadnych innych dokumentów.

Pozwany nie zaprzeczał zresztą w ogóle takiej okoliczności ani nie zgłaszał w tym zakresie żadnych wniosków dowodowych.

Następnie należy odnieść się do kwestii wiedzy pozwanej spółki co do istnienia wierzytelności powoda, której zaspokojenie mogłoby zostać zagrożone przez zawarcie zaskarżonej umowy oraz co do zawarcia umowy przez dłużnika ze świadomością pokrzywdzenia wierzyciela.

Do przyjęcia po stronie dłużnika świadomości pokrzywdzenia wierzycieli o którą chodzi w art. 527 § 1 kc, wystarczy, by dłużnik takie pokrzywdzenie przewidywał w granicach ewentualności, tzn. liczył się z taką możliwością (wyrok SA w Szczecinie z dnia 22.08.2012 r., I ACa 816/11). Jeżeli spółka (...) wyzbyła się zasadnicznego składnika swojego majątku będącego podstawą realizowanej dużej inwestycji budowlanej, a przez to podstawą funkcjonowania tej spółki, nie ulega wątpliwości, iż świadomość pokrzywdzenia powoda cechowała działanie członka organu tej spółki, czyli K. Ś..

Natomiast, jeżeli chodzi o wiedzę pozwanego w tym zakresie, to należy wskazać, iż zawarcie przez (...) sp. z o.o. oraz (...) sp. z o.o. w organizacji umowy sprzedaży z dnia 09.02.2011 r. nastąpiło w warunkach domniemania z art. 527 § 3 kc i domniemanie to nie zostało obalone.

Po obu stronach zaskarżonej czynności jako reprezentant obu jej stron wystąpił K. Ś. będący współnikiem obu spółek, prezesem zarządu sprzedającego oraz członkiem zarządu kupującego. Sytuacja, w której strony transakcji są spółkami prawa handlowego, ale mającymi ten sam skład zarządu, czyli organu powołanego do prowadzenia spraw tychże spółek oraz ich reprezentowania, może być utożsamiona z istnieniem relacji bliskości, o jakiej traktuje dyspozycja art. 527 § 3 kc. Stosunek bliskości w relacjach łączących przedsiębiorców może wynikać także ze sporadycznych kontaktów gospodarczych pomiędzy dłużnikiem działającym z pokrzywdzeniem wierzycieli a osobą trzecią, którym towarzyszą innego rodzaju relacje o charakterze majątkowym i niemajątkowym (por. wyroki SN z dnia 09.03.2007 r., V CSK 473/06, oraz z dnia 05.01.1999 r., III CKN 462/98), nie mówiąc już o formach stałej współpracy czy współdziałania. Jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 07.03.2013 r., V CSK 452/12, stosunek bliskości, o którym mowa w art. 527 § 3 kc, może wynikać ze wspólności interesów osobistych, majątkowych lub współpracy osoby fizycznej z inną osobą funkcjonującą w ramach zorganizowanej zbiorowości prawnej, np. spółki prawa handlowego. Domniemanie z art. 527 § 3 kc dotyczy także stron transakcji będących osobami prawnymi – por. postanowienie Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu

z dnia 23.02.2012 r., I ACz 356/12.

Podnoszona przez pozwanego kwestia braku wiedzy po stronie M. B. – drugiego współnika i członka zarządu pozwanego w chwili zawierania zaskarżonej przez powoda umowy nie ma żadnego znaczenia dla rozstrzygnięcia o zasadności roszczenia powoda. Powód zeznał, iż uzgodnienia dotyczące zawarcia umowy pożyczki z dnia 17.02.2010 r. czynił bezpośrednio z K. Ś., później spotkał się z A. S., który jako prezes zarządu pożyczkobiorcy podpisał akt notarialny pożyczki. Od dnia zawarcia umowy spółki z ograniczoną odpowiedzialnością kreującej powstanie pozwanego K. Ś. był zarówno współnikiem, jak i członkiem pierwszego zarządu, (...) i występował w takim charakterze w umowie sprzedaży z dnia 09.02.2011 r., co więcej reprezentując przy tej transakcji także drugą stronę umowy.

Świadomość działania dłużnika z pokrzywdzeniem wierzyciela po stronie osoby prawnej, w szczególności spółki kapitałowej, należy oceniać według tej samej reguły, jaką przyjmuje się w przypadku dobrej wiary, wady oświadczenia woli albo winy po stronie organu tej osoby prawnej, którą następnie przypisuje się samej osobie prawnej. Zgodnie z art. 38 kc osoba prawna działa przez swoje organy w sposób przewidziany w ustawie i w opartym na niej statucie. Zatem skutki działań osób pełniących funkcję piastunów organu osoby prawnej dokonanych w ramach wykonywania mandatu podlegają przypisaniu samej osobie prawnej. W przypadku wprost ujętej w dyspozycji art. 38 kc kategorii działań, tj. zachowań aktywnych obejmujących element wyrażenia woli, czyli sfery reprezentacji oraz element podejmowania decyzji, czyli prowadzenia spraw spółki, wchodzą w grę ustawowe lub umowne zasady reprezentacji (art. 205 § 1 ksh) oraz ustawowe lub umowne zasady prowadzenia spraw (art. 208 § 1-4 ksh). Natomiast uczestniczenie w relacjach z zakresu prawa cywilnego obejmuje także inne stany faktyczne, nie wyrażające się działaniem, np. odbieranie oświadczeń woli składanych spółce (art. 205 § 2 ksh). W przypadku spółki z o.o. reguły ustawowe zakładają

współdziałanie członków zarządu przy składaniu oświadczeń woli w imieniu spółki, czyli tzw. reprezentację łączną – art. 205 § 1 ksh oraz współdziałanie członków zarządu przy dokonywaniu czynności przekraczających zwykle czynności spółki – art. 208 § 4 ksh. Natomiast inaczej przedstawia się sytuacja spółki, jeżeli chodzi o dobrą czy złą wiarę albo świadomość, a zatem w sferze wiedzy, oraz jeżeli chodzi o zawinienie czy istnienie błędu lub groźby, czyli sferę motywacji działania. W takich przypadkach ani z przepisów prawa ani z postanowień statutu czy umowy spółki nie wynika i wynikać nie może konieczność istnienia swoistej łączności czy tożsamości odczuć pomiędzy członkami zarządu. Wystarczy, że określony stan świadomości, wiedzę, przekonanie, pewność posiadać będzie choćby jeden z członków organu powołanego do prowadzenia spraw i reprezentowania spółki. Wiedza członka zarządu jest wiedzą spółki, dobra czy zła wiara członka zarządu jest dobrą lub złą wiarą spółki, wada oświadczenia woli członka organu wynikająca ze sfery intelektualnej (brak świadomości, pozostawanie w błędnym przeświadczeniu, pozostawanie pod przymusem psychicznym) jest wadą oświadczenia woli spółki, wreszcie wina po stronie jednego członka zarządu otwiera drogę do odpowiedzialności deliktowej samej spółki. Okoliczności znane jednemu z członków wieloosobowego organu osoby prawnej muszą być traktowane jako znane lub jako to, co powinno być znane, całemu organowi (zob. M. Pazdan, Niektóre konsekwencje teorii organów osób prawnych, Prace Naukowe Uniwersytetu Śląskiego, Prace Prawnicze, T.I, Katowice 1969, s. 220-223; tenże, Z problematyki dobrej lub złej wiary osoby prawnej, Prace Naukowe Uniwersytetu Śląskiego, Prace Prawnicze, T.II, Katowice 1971; wyrok SN z dnia 24.10.1972 r., I CR 177/72, OSNC 1973/10/171).

Nie ma podstaw do poszukiwania świadomości czy jej braku po stronie wszystkich członków zarządu, czy też nawet dwóch spośród nich uprawnionych do reprezentowania spółki, w celu przypisania świadomości spółce z ograniczoną odpowiedzialnością jako stronie umowy. Wystarczy świadomość jednego z zarządców.

W przypadku spółki z o.o. w organizacji, czyli pozwanego na etapie zawarcia umowy sprzedaży nieruchomości z dnia 09.02.2011 r., będzie to dotyczyło osób działających w imieniu spółki (art. 13 ksh), którymi byli zresztą i tak członkowie zarządu (i jednocześnie wspólnicy) tej spółki.

Zatem już sama świadomość istnienia zobowiązania zbywcy wobec powoda z tytułu umowy pożyczki, i to opiewającej na poważną kwotę 364 000 zł, po stronie K. Ś. – jednej z członków zarządu pozwanego, powoduje, że zachodzi domniemanie z art. 527 § 3 kc i tego domniemania nie sposób obalić.

Mając powyższe na względzie sąd pominął dowód z zeznań świadka M. B. zgłoszony na okoliczność braku jego wiedzy o zobowiązaniu zbywcy nieruchomości wobec powoda, skoro wiedzę taką posiadał drugi z reprezentantów pozwanego. Nadto zaś świadek pomimo wezwania nie stawiał się na rozprawę w dniu 18.10.2013 r.

Sąd oddalił także wniosek o przesłuchanie w charakterze świadka K. Ś.. Dowód ten mógł zostać zgłoszony już w odpowiedzi na pozew. Kwestia poszukiwania świadka i ustalania jego adresu podniesiona w piśmie z dnia 14.10.2013 r. mogłaby co najwyżej uzasadniać kolejne próby wezwania albo odroczenie rozprawy, nie zaś samo dopuszczenie dowodu. Osoba świadka jako taka była pozwanemu znana, co najwyżej zachodziła po jego stronie niewiedza czy niepewność co do miejsca pobytu świadka. Tym samym zgłoszenie dowodu można uznać za spóźnione i zmierzające do przedłużania postępowania ponad rozsądną miarę (art. 217 § 2 kpc). Ponadto wadliwie została sformułowana teza dowodowa – świadek został zgłoszony na okoliczność:

- nabycia przez pozwanego spornej nieruchomości – tę okoliczność potwierdza akt notarialny, a nie zeznania, co więcej nie była ona w istocie sporna,

- braku wiedzy M. B. o zobowiązaniach (...) okoliczność ta pozbawiona jest znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, a nadto jako fakt negatywny nie może podlegać dowodzeniu,

- braku między M. B. a świadkiem stosunku bliskości czy jakiegokolwiek innej relacji, z których mogłaby wynikać wiedza M. B. o wierzytelności powoda – okoliczność ta również pozbawiona jest znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy.

Można zresztą dodać, iż niewiarygodne są podnoszone przez pozwanego okoliczności dotyczące relacji pomiędzy K. Ś. a M. B..

Skoro bowiem zdecydowali się oni wspólnie prowadzić przedsiębiorstwo w formie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, w której obaj mieli równy udział kapitałowy i obaj byli członkami zarządu, czyli w warunkach pełnego zaangażowania wspólników spółki z o.o. w sprawy spółki, to znaczy, że musiała ich łączyć relacja zaufania, współpraca, a także bliższe kontakty. Aktywne współdziałanie w prowadzeniu spraw spółki z o.o. oznacza takie właśnie bliskie relacje. Oznacza też, że M. B. musiał ponosić ryzyko czynności dokonywanych na rzecz i w imieniu spółki przez K. Ś.. Także sam pozwany jako osoba prawna musi ponieść konsekwencje czynności zdziałanych przez członka zarządu K. Ś.. Jeżeli konsekwencje te obejmują także doznanie przez spółkę jakiegokolwiek szkody, np. poprzez wykorzystanie składnika jej majątku jako środka egzekucji, pozwanemu przysługuje wobec K. Ś. roszczenie o naprawienie tej szkody na podstawie art. 292 i 293 ksh.

Wreszcie należy zauważyć, że obalenie domniemania z art. 527 § 3 kc odbywa się nie poprzez wykazanie, że osoba bliska nie wiedziała o przesłankach do uznania umowy za bezskuteczną, o niewypłacalności czy też o działaniu na szkodę wierzycieli, ale poprzez wykazanie, że przy zachowaniu wszelkiej należytej staranności nie mogła się o tym dowiedzieć. Na takie okoliczności pozwany żadnych dowodów nie zgłosił.

Sąd pominął dowód z przesłuchania reprezentanta pozwanej spółki, który pomimo skutecznego wezwania nie stawiał się na rozprawę w dniu 10.12.2013 r.

Sąd oddalił wniosek pełnomocnika pozwanego o odroczenie rozprawy wyznaczonej na dzień 10.12.2013 r. Pełnomocnik pozwanego adw. A. K. uzasadniała wniosek chorobą swojego subsytuta r.pr. R. G. i niemożnością ustanowienia innego zastępcy. W sprawie istotnie na dwóch wcześniejszych terminach, tj. w dniach 13.12.2011 r. i 16.02.2012 r., brał udział r.pr. R. G. jako pełnomocnik pozwanego. Jednakże pozwany ustanowił pełnomocnikiem adw. A. K., która zresztą cały czas prowadziła korespondencję w sprawie, i to na niej spoczywał obowiązek wykonywania zastępstwa procesowego. Natomiast adw. A. K. w żaden sposób nie uzasadniła niemożności jej osobistego udziału w rozprawie. Nie podała też, dlaczego –w braku możliwości osobistego działania – nie może udzielić dalszego pełnomocnictwa prowadzącemu wspólnie kancelarię adw. M. M. czy jakimkolwiek innemu adwokatowi albo aplikantowi adwokackiemu, których w okręgu (...) nie brakuje. Choroba pełnomocnika substytucyjnego przy braku jakichkolwiek informacji dotyczących przyczyn niestawiennictwa pełnomocnika głównego nie jest okolicznością usprawiedliwiającą odroczenie rozprawy.

Nie mógł zostać uwzględniony wniosek pełnomocnika pozwanego zawarty w piśmie z dnia 27.11.2013 r. o wpisanie zastrzeżenia wobec oddalenia wniosku o przesłuchanie świadka K. Ś..

Zgodnie z art. 162 kpc strony mogą w toku posiedzenia, a jeżeli nie były obecne, na najbliższym posiedzeniu zwrócić uwagę sądu na uchybienie przepisom postępowania, wnosząc o wpisanie zastrzeżenia do protokołu. Pełnomocnik pozwanego nie był obecny na rozprawie w dniu 18.10.2013 r. ani na rozprawie w dniu 10.12.2013 r., nie może zatem zgłaszać zastrzeżeń w trybie art. 162 kpc. Przepis ten wskazuje bowiem na zgłaszanie zastrzeżeń do protokołu rozprawy, co może nastąpić albo ustnie albo przez złożenie załącznika do protokołu (art. 161 kpc). Pozwany zgłosił natomiast zastrzeżenia w piśmie procesowym. Tymczasem zgodnie z art. 125 § 1 kpc pisma procesowe obejmują wnioski i oświadczenia stron składane poza rozprawą. Zatem zastrzeżenie zgłoszone przez pozwanego nie mogło zostać wpisane ani do protokołu rozprawy z dnia 18.10.2013 r., na której nie było pełnomocnika pozwanego, zatem nic nie zgłaszał, ani do protokołu rozprawy z dnia 10.12.2013 r., na której pełnomocnika pozwanego również nie było. Przepis art. 162 kpc stanowi wyraźnie – „w toku posiedzenia” lub „na następnym posiedzeniu”, zatem nie pozwala na zgłaszanie zastrzeżeń w piśmie procesowym.

Można też zgodzić się z powodem, iż nawet sam fakt utworzenia pozwanej spółki i przeniesienia na nią nieruchomości z rozpoczętą inwestycją budowlaną może mieć cechy działania zmierzającego w celu pokrzywdzenia wierzycieli. Akt założycielski – umowa spółki z o.o. (...) we W. został sformułowany dnia 09.02.2011 r. przed notariuszem S. S. we W.

– oznaczony nrem rep. A (...). Umowa sprzedaży nieruchomości została zawarta przed tym samym notariuszem tego samego dnia nieco później – nr rep. A (...). W międzyczasie przedstawiciele spółki (...) dokonali jeszcze czynności z wierzycielami hipotecznymi E. W. i Ł. W.. Cena sprzedaży wynosiła 120 000 zł, czyli tyle samo, ile kapitał zakładowy pozwanej spółki, co do którego nie wiadomo zresztą, jak został pokryty i czy faktycznie nastąpiło przesunięcie majątkowe w postaci zapłaty ceny sprzedaży jeszcze przed podpisaniem aktu notarialnego. Można zatem przyjąć z wysokim prawdopodobieństwem graniczącym z pewnością, iż pozwana spółka została utworzona wyłącznie w celu nabycia nieruchomości w S., skoro na etapie utworzenia nie posiadała żadnego innego majątku. To wszystko stawia po znakiem zapytania prawdziwość działań podejmowanych i przez K. Ś. i przez M. B.. Również cena sprzedaży nie odpowiadała wartości nieruchomości, która według oszacowania biegłej E. M. wynosi 173 573 zł dla działek zabudowanych i 192 726 zł dla działek niezabudowanych.

Mając na względzie wyniki przeprowadzonego postępowania dowodowego oraz konstrukcję przywołanych przepisów o ochronie wierzyciela w razie niewypłacalności dłużnika sąd uznał za należycie usprawiedliwione roszczenie sformułowane przez syndyka jako żądanie uznania umowy za bezskuteczną – sprecyzowane w tym zakresie pismem z dnia 15.02.2012 r. – i wobec tego uznał za bezskuteczną w stosunku do powoda P. W. umowę sprzedaży nieruchomości gruntowej położonej w S., gmina L., składającej się z działek nr (...), obręb S., objętej księgą wieczystą nr (...) prowadzoną przez Sąd Rejonowy w Lubinie, zawartą dnia 09.02.2011 r. pomiędzy (...) sp. z o.o. we W. jako sprzedającym a (...) sp. z o.o. we W. jako kupującym przed notariuszem S. S. we W., nr rep. A (...), w celu zaspokojenia wierzytelności powoda P. W. w stosunku do dłużnika (...) sp. z o.o. we W. z tytułu umowy pożyczki w kwocie 364 000 zł wraz z odsetkami umownymi w wysokości 1,66 % miesięcznie, poczynając od dnia 18.02.2010 r., i kosztami nadania klauzuli wykonalności, zawartej dnia 17.02.2010 r. w formie aktu notarialnego sporządzonego przez notariusza K. K. we W., nr rep. A (...), zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Śródmieścia z dnia 20.06.2011 r., VIII Co 1252/11.

Powodowi jako wygrywającemu sprawę w całości przysługuje zgodnie z art. 98 kpc zwrot kosztów procesu obejmujących opłatę od pozwu – 18 200 zł, koszty zastępstwa adwokackiego ustalone zgodnie z § 6.7 w zw. z § 2.2 rozporządzenia MS z dnia 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie – 14 400 zł (sąd uznał za usprawiedliwione zgłoszenie wymiaru tychże kosztów w wysokości podwójnej staki minimalnej) wraz z opłatą skarbową od pełnomocnictwa – 17 zł, oraz zaliczkę na koszty opinii biegłego uiszczoną przez powoda – 1 500 zł, tj. łącznie 34 117 zł.

Brakujące koszty sądowe w postaci wynagrodzenia biegłej E. M. pokrytego tymczasowo przez Skarb Państwa obciążają pozwanego, wobec czego sąd nakazał pozwanemu uiścić na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego we Wrocławiu 2 173, 80 zł brakujących kosztów sądowych, zaliczając uiszczoną przez pozwanego a niewykorzystaną zaliczkę w kwocie 1 000 zł na poczet nieopłaconych kosztów sądowych.

Mając powyższe okoliczności na uwadze, sąd podjął rozstrzygnięcia zawarte w sentencji wyroku.